

ستایشگران هلال کویر

www.ketab.ir

به اهتمام: حبیب الله سلمانى آرانى

تهران ۱۳۹۴

دین

RELIGION

سلمانى آرانى ، حبيب الله ، ۱۳۳۱-
ستایشگران هلال کوير: اشعار پيرامون حضرت هلال ابن على بن ابيطالب عليه السلام / حبيب الله سلمانى
آرانى و همکارى آقایان على بن محمد سلطانى، بهروز مرادى، على اکبر قندانى. م. - تهران: سازمان چاپ و
انتشارات؛ سازمان اوقاف و امور خيريه.
۱۵۲ ص.

ISBN: 978 - 964 - 422 - 859 - 9

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیا.
چاپ اول: ۱۳۹۴.

الف. سلمانى آرانى ، حبيب الله. ب. ايران. سازمان چاپ و انتشارات ؛ سازمان اوقاف و امور خيريه. ج.
ستایشگران هلال کوير. د. عنوان.

۲۹۷/۹۸۴

۸ س ۳ م / ۵۲/۵ BP
۱۳۹۴

۴۱۳۹۱۶۳

کتابخانه ملی ایران

ستایشگران هلال کویر

به اهتمام: حبیب الله سلیمانی آرانی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات
وابسته به سازمان اوقاف و امور خیریه

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۴
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۷۸۰۰ تومان

© تمامی حقوق چاپ و نشر این اثر در انحصار
سازمان اوقاف و امور خیریه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۲۲-۸۵۹-۹
ISBN 978-964-422-859-9

چاپخانه، انتشارات، پخش و فروشگاه:

کیلومتر ۵ جاده مخصوص کرج، نبش سهراب شیشه مینا، تهران ۱۳۹۱
تلفن: (چهار خط) ۴۴۵۱۳۰۰۲، نمابر: ۴۴۵۱۴۴۲۵، انتشارات و فروشگاه ۴۴۵۱۴۰۱
تلفن پخش: ۴۴۵۱۴۴۱۱، تلفکس پخش: ۴۴۵۱۴۴۲۵

معاونت فرهنگی و اجتماعی سازمان اوقاف و امور خیریه:

خیابان نوفل لوشاتو، سازمان اوقاف و امور خیریه، ساختمان شهید مطهری

معاونت فرهنگی و اجتماعی، اداره کل امور فرهنگی

تلفن: ۶۴۸۷۱۱۶۶

سایت سازمان: www.mfso.ir

فهرست

۱۱.....	اشاره
۱۵.....	مقدمه
۱۹.....	شعر
۱۹.....	فروغ هلال (حبیب الله آبانی آرانی)
۲۰.....	مهد ولایت (سیدرضا آل یاسین کاشانی - «همایون»)
۲۳.....	السید السعید (علی ابصری آرانی)
۲۴.....	مهرولی (غلامحسین احتشام)
۲۴.....	بدر منیر (غلامحسین احتشام)
۲۵.....	مرقد تو (معصومه احسن زاده - «شکیبا»)
۲۵.....	صفای حریم (معصومه احسن زاده - «شکیبا»)
۲۶.....	فرزند علی (حسین اخوان فینی - «تائب»)
۲۶.....	یا هلال بن علی (عباس اخوان ارمکی - «نسیم»)
۲۷.....	کار ساز است هلال بن علی (محمد اخوان فینی - «سرشار»)
۲۸.....	بغض غریبی (عباسعلی اخوان)
۲۹.....	حریم امن هلال (عباسعلی اخوان)

- ۳۰..... قبله حاجات (جواد استادیان بیدگلی)
- ۳۲..... زبان حال هلال
- ۳۲..... غزل نیمه کاره (زنجان - رضا اسمخانی)
- ۳۳..... هلال آخر شعبان (رضا اسمخانی)
- ۳۴..... بغض پنهان (رضا اسمخانی)
- ۳۵..... رود رضوان (حسن امینیان آرائی)
- ۳۵..... رالها (حسن امینیان آرائی)
- ۳۶..... ررعه ارم (عباس امینیان آرائی)
- ۳۸..... چلچراغ سادات (الله امینی نوش آبادی)
- ۳۹..... ورود محمد صالح (مهریه اله وردیان)
- ۴۱..... فرزند حیدر (سید مهدی بامشکی)
- ۴۲..... ماه تابان (منیره بوجان)
- ۴۲..... پور علی (محمد بهروان - «بجد»)
- ۴۲..... دخیل فرزند علی (امین الله سیاهی آرائی)
- ۴۳..... گوهر ناب (تهران - نصرت الله بیگی دریاب)
- ۴۳..... آیین عشق (علیرضا پهلوانی بیدگلی)
- ۴۳..... قصه پرداز نسیم (شهاب تشکری آرائی)
- ۴۶..... رشته پیمان (شهاب تشکری آرائی)
- ۴۷..... دو یادگار امام (شهاب تشکری آرائی)
- ۴۸..... پسر شاه نجف (میرزا محمد تشکری آرائی)
- ۴۹..... وجه خدا (مهدی تقوی)
- ۴۹..... آیین علی (محمد باقر تواضعی)
- ۵۱..... آقا هلال (اردستان - ادیب توکلی زاده)
- ۵۲..... سیمای هلال (محمد جزاح - «پیمان»)
- ۵۳..... عطر امیرمؤمنان (حسین جعفرزاده آرائی)
- ۵۳..... بدر درخشان آران (جواد جهان آرائی)
- ۵۴..... صلوات (علی چمن نژادیان - «چمن»)

- صلوات بر محمد هلال (علی چمن نژادیان - «چمن») ۵۵
- سیمای ولایت (محسن حافظی) ۵۶
- فخرآرانیان (محمد رضا حسینی پور) ۵۷
- آستان هلال (محمود حلوائی نوش آبادی) ۵۸
- بوی نجف (رضا حمامی - «قاصد») ۵۹
- پرورده علی (محمد حیاتی کاشانی) ۶۰
- هلال بن علی (غلامرضا حیرتی) ۶۱
- هلال حماد رضا خادم پور ۶۱
- آرامگاه پور علی (خیل خادم حضرت آرائی) ۶۱
- یا هلال بن علی (میر خرمشاهی - «شقایق») ۶۳
- پسرساق کوثر (ملا محمد بن اعی آرائی) ۶۳
- غریبانه (زهره دانش آرائی) ۶۴
- ماه تمام (زهره دانش آرائی) ۶۵
- میلاد پور حیدر (محمد رجایی آرائی) ۶۵
- ماه روی زمین (مهدی رجی) ۶۷
- بهار تولا (جعفر رسول زاده - «آشفته») ۶۷
- هلال سرفراز (منصور رضایی آدریانی) ۶۸
- کانون جلال (خمینی شهر - منصور رضایی آدریانی) ۶۹
- آشنای هلال (رحمت رعیت) ۶۹
- آینه باران (مبید - فائزه زرافشان) ۷۰
- ماده تاریخ (حاج زین العابدین - «شایق») ۷۱
- هلال روی ماهت (اصفهان - آزاده سالمی) ۷۲
- ماه انور (حمید سبزی کار) ۷۲
- بارگاه محمد هلال (علی ستاری بیدگلی - «شیدا») ۷۳
- میدان عشق (حسن سروی) ۷۴
- زاده مولا (علی سلطان محمدی) ۷۶
- هلال گل ناب احمر (علی سلطان محمدی) ۷۷

- هلال بن علی (علی سلطانی) ۷۹
- صحن هلال (محمد سلمانی آرائی) ۸۰
- هلال کرامت (همدان - علی سلیمانی) ۸۰
- هلال ساقی کوثر (سید حسن سیدیان - «سید») ۸۲
- فرزند بوترب (علی شریف کاشانی) ۸۳
- نوا سلام (دکتر احمد شفایی آرائی) ۸۶
- بشت کویر (عزیز الله شکرریز کاشانی) ۸۶
- رف هلال (شیخ صادق شیدائیان) ۸۷
- قرص آفتاب (محمد شیدائیان آرائی - «بدیع») ۸۸
- خجسته (محمد شیدائیان آرائی - «بدیع») ۸۹
- آران عشق (سید علی کسرم نام کاشانی) ۹۰
- جایگاه قدس (حسین صاری آذانی) ۹۱
- مه تابان علی (نورالله صادقی) ۹۱
- ماه منیر (حسین صبوری تهران - «صبو») ۹۲
- بدر دُجایی (حاج شیخ جعفر صخانی) ۹۲
- فرزند امیر المؤمنین (حسین صفا جو) ۹۳
- ماه فروزان (احمد ضیابخش) ۹۴
- بارگاه آل حیدر (زنجان - حسین طاهری) ۹۵
- کوی هلال (حسن عاطفی کاشانی) ۹۵
- ماه جبین (حسن عاطفی کاشانی) ۹۶
- قبله اهل دل (حسن عاطفی کاشانی) ۹۶
- به امید وصال (ابوالفضل عرب زاده - «جاوید») ۹۶
- گل باغ امیر المؤمنین (زهرا عصار آرائی) ۹۷
- پور حیدر (زهرا عصار آرائی) ۹۷
- چشمه فیض (زهرا عصار آرائی) ۹۸
- مه رخشان (نورالله عظیم زاده) ۹۹
- میوه باغ علی (ناصر عظیمی بیدگلی) ۹۹

۱۰۰	نور چشم مرتضی علیه السلام (زینب عظیمی بیدگلی - «دریا»)
۱۰۱	حریم حرم (محمد رضا عمرانی - «آوا»)
۱۰۲	پیور علی سبط رسولہ (غزل محلی) (عباس (حسین) علیجان زاده - «گمنام»)
۱۰۳	ترجمہ شعر محلی (حسین علیجانزاده آرائی - «گمنام»)
۱۰۴	رمضان در رمضان (سمان - مهدی علی پور)
۱۰۵	فرزند مرتضی علیه السلام (علی فائض آرائی)
۱۰۶	هلال تابا، طاہر فائضی - «سایہ»
۱۰۸	گل بی مار (حسین فراست شیرازی)
۱۰۹	یا هلال بن علی ادرك: (محمد مهدی فکریان)
۱۰۹	قُبَّہ پرنور (محمد رضا فلاح - «رضا»)
۱۱۰	مظہر نور (مصطفیٰ صبیحی)
۱۱۱	هلال منیر (اصفہان - سر ضیہ قاسمی)
۱۱۲	از تبار علی علیه السلام (مشہد مقدس - مہیلا قباہی)
۱۱۴	هلال من (علی اکبر قندانی آرائی)
۱۱۴	صفای قلب (زینب کرمی)
۱۱۴	خلف پاک علی علیه السلام (رضا گلبدی نطنزی - «نیل»)
۱۱۵	حضور عشق (علی نواف آرائی - «حامد»)
۱۱۶	مہ تابان زمین (علی ماهر)
۱۱۶	ابن حیدر (احمد محافظی)
۱۱۶	حسن جمال (اکبر محامدیان - «حامد»)
۱۱۷	هلال ماهر و مہروز مرادی آرائی)
۱۱۷	محبت مولا (احمد مشجری)
۱۱۷	ہمنام مصطفیٰ (ص) (احمد مشجری - «محبوب»)
۱۲۰	هلال آران (علیرضا مشہودی)
۱۲۱	اشعار دور ضریح حرم مظہر (سید شہاب موسوی آرائی)
۱۲۲	سرت باد سلامت (ملا حسین مولوی قی)
۱۲۳	نام و نشان (یاسر مہرآبادی آرائی)

- آسمان آسا (سید مرتضی میرجعفری - «اختر»)..... ۱۲۴
- هلال بن علی علیه السلام در شهر آران (سید رضا میرجعفری - «حامی»)..... ۱۲۵
- ماه تابان آران (پرویز نامی)..... ۱۲۵
- گدای هلال (محمد تقی نمکی آرائی)..... ۱۲۶
- چراغ هدایت (میثم نمکی آرائی)..... ۱۲۶
- هلال (علیرضا نوذریان)..... ۱۲۷
- رزند علی علیه السلام (علیرضا نویدی)..... ۱۲۷
- ک. ر. مرقد هلال (محمد نیکوییان - «پروا»)..... ۱۲۷
- صدی حریم (محمد و ارسته کاشانی)..... ۱۳۰
- شاهزاده هلال (رضا سیدگلی)..... ۱۳۱
- رواق هلال (و. س. بدلی)..... ۱۳۲
- التجاء و توسل (نظ. اهریما)..... ۱۳۳
- رشک بهشت (محمد هادی زاد - «ادی»)..... ۱۳۴
- بهشت دلربا (حسن هارونی - «آ»)..... ۱۳۵
- هلال آل علی علیه السلام (حسن هارونی - «آیت»)..... ۱۳۶
- محمد هلال علیه السلام از ولادت تا رحلت (حسن هارونی - «آیت»)..... ۱۳۷
- آسمان عشق (حسن هارونی - «آیت»)..... ۱۴۳
- گنبد طلا (حسن هارونی - «آیت»)..... ۱۴۷
- محمد هلالیم آقا (حسن هارونی - «آیت»)..... ۱۴۸
- گل باغ حیدر (رجبعلی هارونی مقدم - «حقیر»)..... ۱۴۹
- گل گلزار علی علیه السلام (سید علی هاشمی نسب)..... ۱۴۹
- هلال بی زوال..... ۱۵۰

اشاره

شعر، تجلی شور و سحر و گنجینه فرهنگی یک جامعه به شمار می‌رود. زبان و ادبیات غنی فارسی، یکی از ارکان فاخر فرهنگ سرزمین بزرگ ایران بوده و در قالب این زبان، ادبیات، آثار، سروده‌ها، احساسات و فراورده‌های فراوان ذوقی و ذهنی در طول تاریخ ادبیات ایران ظهور و بروز داشته است.

در میان انواع ادبی، «ادب آیینی» جایگاه ویژه‌ای دارد. تأثیر فرهنگ ایرانی از آموزه‌های دینی و بویژه پیوند عواطف عمیق و احساسات رشد یافته مردم با روح حماسی نهضت بزرگ عاشورا و حوادث پس از آن، هیچگاه از نگاه شاعران متعهد مغفول نبوده و همواره به عنوان یکی از ارزشمندترین نمونه‌های میراث ادبی مورد توجه اهل فن بوده و هست. از جمله کارکردهای قابل تحسین آستان مقدس حضرت محمد هلال ابن علی (علیه السلام) توجه به وجوه فرهنگی و فرهنگ ساز در حوزه پیرامونی خود

بوده است. موضوعی که شاید در خلأ مجامع و مراکز فرهنگی در طول نیم قرن گذشته توانسته بستر ساز و تأثیرگذار باشد و بخشی از دغدغه های اهالی فرهنگ را مرتفع نماید.

شاهد این مدعا تأسیس «انجمن ادبی حضرت محمد هلال علیه السلام» است که به عنوان بزرگترین حلقه ادبی منطقه در دهه های چهل و پنجاه دارای فعالیت چشمگیر ادبی در جوار حرم یکی از اولاد طاهر و یادگار ارزشمند خانان نبوت و امامت، حضرت محمد هلال بن علی علیه السلام بوده است؛ امام رادمان علیه السلام بقعه نورانی اش قرن ها مطاف دلدادگان اهل بیت علیهم السلام بوده و هست و به عنوان ولین مهاجر علوی از آن یاد می شود و گذشته از مستندات تاریخی موجود در تنساب بی واسطه ایشان به امیرالمومنین علیه السلام و اتصال مبارکش به پینسیر اکرم علیه السلام و حضرت فاطمه علیه السلام، باورهای عمومی، اعتقادات و توسلات و کرامات ایشان، اسباب توجهات خاصه را به آستان مقدسش فراهم ساخته است.

برپایی آیین های شعرخوانی هفتگی و تندیس بررسی آثار ادبی، آموزش شعر و ادب، دعوت از شاعران برجسته کشور و - ضرر در مجامع ادبی کشوری در شمار فعالیت های این انجمن بوده که با ایشان مؤسسان آن، مرحوم حجت الاسلام و المسلمین حاج علی تشکری، مرحوم حاج علی رجبی، مرحوم شیخ محمد سلطان محمدی، مرحوم محمد عظیمی، عباس علیجائزاده و عباس امینیان به وقوع پیوسته است. همچنین شاعرانی چون استاد شهاب تشکری آرانی، مرحوم حسن فهیمی (بیدار مغز)، مرحوم محمد رجایی، حاج علی سلطان محمدی

طی چند دهه تلاش ادبی در این انجمن، به شکوفایی و رونق حوزه ادبیات منطقه پرداخته‌اند که از جمله فعالیت‌های انجمن برگزاری یادواره‌های عالمان و شاعران و شب‌های شعر در مناسبت‌های دینی و ملی به شمار می‌رود.

دفتر حاضر، حاوی اشعاری در مدح و منقبت حضرت محمد هلال ابن علی علیه السلام است که از سال‌ها پیش و در فواصل مختلف زمانی سروده شده و به همت آقایان علی محمد سلطان محمدی، بهروز مرادی و علی اکبر قندانی گردآوری و به مناسبت برگزاری نخستین کنگره ملی حضرت محمد هلال ابن علی ابن ابی طالب علیه السلام و با حمایت سازمان اوقاف و امور خیریه به زیور طبع آراسته گردیده است.

فرصت را مغتنم شمرده ضمن سپاس از حمایت‌های حضرت خجّت الاسلام والمسلمین جناب آیت‌الله محمدی نماینده محترم ولی فقیه و رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه تلاش ارزشمند شاعران گرامی و سرایندگان اشعار این مجموعه را ارج نهاد و با سپاس فراوان از حسن توجه دبیر محترم علمی این کنگره، حضرت آیت‌الله محمد عابدی و جناب آقای میثم نمکی، رئیس محترم اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان آران و بیدگل در این زمینه، از نظارت استادان ارج‌مند آقایان شهاب تشکری آرانی، عباس علی‌جانبزاده، ویرایش این اثر توسط آقای حسین بصیرت و حجت‌الاسلام والمسلمین حاج شیخ حبیب‌الله سلمانی آرانی که در تمامی مراحل تدوین این دفتر اهتمام داشته‌اند، تقدیر و تشکر می‌شود.

بدون تردید توجه به قالب های مختلف هنری و ادبی برای معرفی این امامزاده عظیم الشان، نه تنها برای بهره‌مندی زایران و مجاوران این حرم مطهر پراهمیت است که می‌تواند در راستای منویات مقام معظم رهبری بستر ساز تبدیل این بقعه متبرکه به قطب فرهنگی و مرکزی برای اشاعه روحیه حماسی و توسعه فرهنگی منطقه قلمداد شود.

احمد شرفخانی

معاون فرهنگی و اجتماعی سازمان اوقاف و امور خیریه

www.ketab.ir

مقدمه

از بامداد طلوع اسلام بشریت راه‌رهایی و رستگاری را در آیین جاودان اسلام شناخت و شناسنامه ایر محمد، به نام پیامبر خاتم، حضرت محمد مصطفی ﷺ و دوازده ستاره فروزان از خاندان او متبرک شد.

اگرچه داستان اسلام و مسلمانان در طول تاریخ غراز و فرودهایی رداشته؛ اما آنچه مبرهن است، این است که فرهنگ دین و سیره نبوی ﷺ و ائمه هدی ﷺ ضمانت‌نامه آزادی انسان‌ها از قید جهالت و بندگی طاغوت بوده و البته که در این مسیر جانفشانی‌ها و فداکاری‌ها مثال زدنی است.

مطالعه تاریخ صدر اسلام و بررسی وضعیت حاکمیت پس از پیامبر ﷺ در دوران امامت حضرت علی ﷺ همواره عبرت‌آموز و تاقل برانگ است؛ به طوری که «هجرت» مسلمانان و «مهاجرت» انصار در مقاطعی که آتش ظلم شعله‌ور می‌شد، دارای فلسفه و منطقی محکم و حجتی بالغ برای استمرار حیات طیبه نسل موحد و مسلمان قلمداد می‌شود.

سرزمین ایران از بلاد خوش اقبالی بود که انوار درخشان و انفاس جان پرور فرزندان، نوادگان، نمایندگان و سفیران ائمه هدی علیهم السلام این خاک را نظر کرده و ممتاز کرد و تا به امروز از این آبشخور معنوی و قدسی بهره مند می باشد. وجود بقاع متبرک، مزارات شریف و زیارتگاه های اولاد و احفاد امامبر علیه السلام و اهل بیت گرامی اش در ایران، ضمن آنکه مبین هوشمندی و درایت ایرانیان در پذیرفتن و گزینش بهترین و کامل ترین دین و آیین است، گویای الحف ربانی و نگاه رحمانی حضرت حق نسبت به حامیان و حامیان الهی است.

از جمله فرزندان و نوادگان خاندان مطهر و معبر حضرت محمد صلی الله علیه و آله و حضرت علی علیه السلام که «محمد هلال» مشهور و به «محمد اوسط» یا «محمد ماهر» موصوف می باشد، در نقطه ای مرکزی از سرزمین ایران و حاشیه کویر (آران) مدفون است. راز و کمالات معنوی و جایگاه و پایگاه رفیع عقیدتی و دینی آن در آفاق گسترده است.

چراغ پرفروغ این بقعه مبارکه نه قین ها، روشنی بخش ساکنان آن سامان بوده و نیز کرامات و عنایات این شخصیت جلیل القدر نزد اهالی و تاثیرات بی شمار دینی و معنوی آن، گواه صادقی بر عظمت و منزلت این یادگار خاندان وحی است.

محققان و پژوهشگران علوم اسلامی در راستای پاسداشت از این سلسله ی جلیله و بنا به رسالت علمی و تاریخی، درصدد بازشناسی و بازخوانی شرح احوال، تذکره و شجره نامه آنها برآمده و تاثیرات تاریخی و فرهنگی و اجتماعی آنها را مورد بررسی و مذاقه قرار می دهند؛ تا هم ژرفای شکوه و عظمت آن میراث گرانقدر تاریخ اسلام مضبوط و محفوظ بماند

و هم ترویج مکتب اهل بیت علیهم السلام همچنان در ادوار و ازمه گوناگون ساری و جاری باشد.

کنگره ملی حضرت محمد هلال ابن علی علیه السلام با چنین انگیزه و هدفی شکل پذیرفت و در دستور کار ستادی بدین منظور قرار گرفت؛ چرا که وجود پرظهور این شخصیت جلیل القدر منتسب به نخستین امام و پیشوای شیعیان و متعلق به دهه های آغازین اسلام بوده و تقدّم نزول اجلال ایشان در مرکز ایران آن روزگار خود اهمیت ویژه ای دارد.

هر چند بایر اذغان نمود که خفقان حاکم بر آن دوره، فقر مستندات و بُعد زمان تاریخی و تقریبی امکان وصول به منابع و حصول روایتگری و گزارش های تاریخ صدر اسلام را در نسب شناسی فرزندان و احفاد ائمه علیهم السلام - که به طور عمده در خفا و ناشناسی می زیستند - با سختی های فراوانی مواجه ساخته است؛ اما قرائن و سواهد انانیت منابع موجود می تواند این نقاط مغفول و ناشناخته را رمزگشایی کند.

بنابراین سعی و اهتمام بانیان این کنگره ملّی چهره گشایی از یک شخصیت ممتاز و بلا واسطه با معصوم و ریشه های جغرافیا و تاریخ این امامزاده لازم التّکریم و ابهام زدایی از شبهات و ذهنیت های انفعالی و احتمالی است که در مجامع علمی یا محافل عمومی موضوعیت پیدا کرده و طبعاً نیازمند تبیین و چنین نگرشی بوده است.

در این مسیر با لطف و عنایات خدای بزرگ و همت سازمان اوقاف و امور خیریه، به ویژه معاونت فرهنگی آن، جناب حجت الاسلام و المسلمین آقای احمد شرفخانی مقدمات برگزاری کنگره ای شایسته برای صاحب آن بقعه و بارگاه فراهم شد.

در اینجا بر خود لازم می‌دانم از همه کسانی که در برنامه‌ها سهم داشته و تلاش کرده‌اند؛ به ویژه از جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای علی محمدی، نماینده محترم ولی فقیه و رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه، و همه نویسندگان بزرگوار که با تدوین مقالات و نگارش آثار مکتوب با این کنگره همکاری علمی و پژوهشی داشته‌اند، صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم.

همچنین از شاعران و هنرمندان، مؤلفان کتاب‌های سودمند و مفید، صاحبان مقالات، مژین و علمی، داوران مقالات و همه دست‌اندرکاران به خصوص - تجل اسلام آقایان علی اشرف عبدی، دکتر محمد اکبری - معاون پژوهشی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم - سپاسگزارم و نیز به روح عالم بزرگوار، جناب منیر هلال رضا آرائی، مؤلف رساله شریفه «هلالیه» - که اثری فخیم و ماندگار - را این خصوص است - درود و رحمت و مغفرت الهی فرستاده و از فرهیخته گرامی، جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای حبیب الله سلمانی آرائی که در تالیف و اصلاح آثار این کنگره به ویژه این اثر ادبی زحمات فوق العاده‌ای را به جا آورده‌اند، تشکر و قدردانی می‌نمایم.

بحمده و منه و کرمه

احمد عابدی

رئیس دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم

و دبیر علمی کنگره ملی حضرت محمد هلال بن علی (علیه السلام)